

dobara iz Dakova, Vinkovaca, Našica, Krivaje, Jasinja, Podravske Slatine te dobrima »Žitnjak« i »Potok« da sklope petogodišnje ugovore o proizvodnji i isporuci mlijeka za potrebe grada Zagreba. Sporazumom bi se predvidjele i zajedničke investicije od oko 10 do 15 mil. dinara radi nabave i instaliranja potrebne opreme (tankova, kompresora i hladionika) za pojedinačne mlječne farme i sakupljačke punktove u Slavoniji. Predstavnici grada izrazili su uvjerenje da će od 1. I 1963. biti moguće iz gradskog budžeta isplaćivati slavonskim farmama dio premije od 3,75 d po 1 l za sve isporučene količine. Ostalih 11,25 d premije farme bi dobivale iz republičkih i savezničkih sredstava. Radi se još o tome da se postigne sporazum o otkupnoj cijeni mlijeka.

(»Poljoprivredni vjesnik« 47/62)

Tržište i cijene

Međunarodno tržište mlijeka i mlječnih proizvoda

Proizvodnja mlijeka i mlječnih proizvoda, opskrba i stanje na tržištu u II kvartalu godine 1962.

(nastavak)

Povećana tuzemna prodaja maslaca u Danskoj

Hladno proljetno vrijeme uvelike je smanjilo rast trave u nizinskim područjima. To je nepovoljno djelovalo na proizvodnju mlijeka. Usprkos povećanog brojnog stanja krava dobava mlijeka u I polovici izvještajnog perioda bila je manja nego u isto vrijeme prošle godine. Paralelno s poboljšanjem prilika u ishrani povećana je proizvodnja mlijeka, tako da je u II kvartalu u poredbi s god. 1961. došlo do malo veće dobave mlijeka, tj. za 1%.

Potrošnja konzumnog mlijeka i vrhnja u poredbi s odgovarajućim periodom prošle godine povećana je za 3%. Prema I kvartalu povećanje iznosi 6%. Dok je za proizvodnju kondenziranog mlijeka i sira upotrebljena manja količina mlijeka, proizvodnja ostalih mlječnih proizvoda se povećala za 2—14%. Prodaja maslaca u zemlji povećala se za 6% prema II kvartalu god. 1961.

Obračunska cijena maslacu, koja se u II polovini smanjila od 500 na 450 Kruna za 100 kg, opet se povećala krajem juna na 500 Kruna. Prosječna obračunska subvencija u izvještajnom periodu iznosila je 79 Kruna za 100 kg, tako da je prosječna obračunska svota za 100 kg iznosila 556 Kruna, što znači 4 Krune manje nego prošle godine. Izvoz maslaca bio je u znaku ograničenja uvoza na englesko tržište. Sedmično smanjenje uvoza za vrijeme kvartala od 3000 na 2000 tona dovelo je do ograničenja trgovine s Engleskom. Radi toga je na engleskom tržištu došlo do stabilizacije cijene. Povećanje cijene danskom maslacu na engleskom tržištu iznosilo je 26 S za cwt ili 0,4 Krune za kg. Izvoz u ostale zemlje, kao i u prijašnjem kvartalu, bio je ograničen. Početkom juna moglo se izvesti 500 tona maslaca u Čehoslovačku.

Nepovoljne tržišne prilike u Norveškoj

U izvještajnom razdoblju dobava mlijeka u mljekare bila je samo neznatno veća (0,45%) nego god. 1961. Proizvodnja mlijeka, koja je početkom godine pokazivala znatan porast, znatno se smanjila. Uzrok tome je što je paša kasno pristigla i razvoj trava na pašnjacima bio nepovoljan.

Potrošnja konzumnog mlijeka nije pokazivala promjena prema II kvartalu god. 1961. Naprotiv, smanjila se proizvodnja maslaca radi nepovoljnih tržišnih prilika za 1,8%, dok je 1,5% mlijeka upotrebljen pretežno za proizvodnju sira. Kod normalnih vremenskih prilika računa se da će dobava mlijeka kroz cijelu godinu 1962. biti veća. Nepovoljne tržišne prilike na svjetskom tržištu maslaca imale su za posljedicu da se i nadalje smanjila njegova proizvodnja. Cijene mlijeku i mlječnim proizvodima bile su u I polugodištu 1962. nepromijenjene. Sa 1. jula stupile su na snagu nove cijene utvrđene između države i seljačke organizacije. Otada pa do 30. juna 1963., izuzev sezonska kolebanja, cijene bi trebale ostati nepromijenjene.

Plasman konzumnog mlijeka u Švedskoj se smanjio

Nepovoljne vremenske prilike i u Švedskoj uzrokovale su da je zakašnila paša za 14 dana. Uprkos laganom porastu trave dobava mlijeka i u II kvartalu bila je velika. U poredbi s god. 1961. povećanje je iznosilo 3,5%.

Zbog smanjenja potrošnje konzumnog mlijeka za 3% i povećane proizvodnje mlijeka porasla je proizvodnja maslaca prema uporednoj prošloj godini za 11%. Paralelno s povećanjem proizvodnje utvrđeno je da se povećala i potrošnja maslaca. Ipak povećanje od 6% nije moglo izravnati znatan porast proizvodnje. Izvoz maslaca na englesko tržište ostao je kontingentiran.

Zalihe maslaca su u toku kvartala i nadalje povećane. 1. jula zalihe su iznosile 10.000 tona, tj. 2.200 tona više nego prošle godine. Suprotno tome proizvodnja sira se smanjila za 8% prema prošloj godini. Potrošnja sira u izvještajnom periodu je ostala na nivou prošle godine.

Irska je povećala proizvodnju sira

Nepovoljne proizvodne prilike početkom kvartala, koje su u aprilu prouzrokovale osjetno smanjenje proizvodnje mlijeka, vidno su se poboljšale u toku kvartala, pa se je proizvodnja mlijeka u maju povećala za 3%, a u junu za 5%. Dok se proizvodnja maslaca zbog tržišnih prilika smanjila, proizvodnja sira se znatno povećala (+ 3,5%). Uprkos manje proizvodnje povećale su se zalihe maslaca za vrijeme izvještajnog perioda i 1. jula iznosile su 12.900 tona. Od aprila do kraja juna na engleskom se tržištu cijena irskom maslacu poboljšala za 25 \$ za 1 cwt.

U Engleskoj se povećao plasman konzumnog mlijeka

U Engleskoj i tokom II kvartala god. 1962. bile su nepovoljne vremenske prilike. Hladno aprilsko vrijeme, pogotovo u jugoistočnim i istočnim područjima, znatno je spriječilo rast trave. Iako je bilo obilje surove krme, koja je mogla nadoknaditi manjak zelene krme, došlo je do smanjenja proizvodnje mlijeka. Dobava mlijeka u maju kod poboljšanih proizvodnih prilika dostigla je prošlogodišnji nivo. U junu nastala suša u stanovitim područjima dovela je do oskudice na krmi koja se je nepovoljno odrazila na proizvodnju mlijeka, tako da je izostalo očekivano povećanje proizvodnje mlijeka. Potrošnja konzumnog mlijeka, prema uporednom razdoblju god. 1961., povećala se za 1—2%. I proizvodnja konzumnog vrhnja je pokazala tendenciju porasta. Naprotiv proizvodnja zgusnutog vrhnja se smanjila. Proizvodnja maslaca i sira bila je kao i prošlih godina. Za proizvodnju mlječnog praška i čokolade bilo je potrebno manje mlijeka.

Tržište maslacem je u izvještajnom periodu pokazivalo čvrstu tendenciju. Cijena maslacu raznog porijekla znatno se je povećala, što je posljedica kontingentiranja uvoza. U razdoblju od januara do aprila smanjio se uvoz u usporedbi s god. 1961. za 4%. Manje količine uvezene su iz Irske, Argentine, Francuske i Finske. Krajem kvartala bilo je na zalih 33.800 tona maslaca, što je za 40% manje nego god. 1961. Suprotno maslacu tržište sirom je praktički ostalo nepromijenjeno. Kod kanadskog cheddara cijena je ostala čvrsta, tj. nepromijenjena. U gospodarskoj god. 1961./62. povećao se izvoz sira iz Australije u Englesku prema predsezoni za 40%.

Cijena mlijeku u USA prema god. 1961. smanjila se za 4%

Već u prošloj godini tendencija porasta proizvodnje mlijeka zadržala se u aprilu i u maju. U junu zbog nepovoljnog vremena smanjila se proizvodnja. Prema maju ona je bila za 3,9% manja i time se znatno prekoračilo sezonsko smanjenje. Nakon 16 mjeseci smanjila se proizvodnja mlijeka po prvi puta opet na prošlogodišnji nivo. Zbog spomenutog razvoja prilika proizvodnja mlijeka u izvještajnom kvartalu neznatno se povećala (+ 1,5%).

Budući da se potrošnja konzumnog mlijeka nije mogla povećati, suvišak mlijeka se preradio u pogonima. Dok se je proizvodnja sira zbog tržišnih prilika smanjila (- 3,6%) proizvodnja maslaca se povećala za 6,5%. U prvom polugodištu proizvodnja maslaca se povećala za 10,5%. Više mlijeka se upotrebilo i za proizvodnju ice-creama i posnog mlječnog praška. Nasuprot proizvodnja sira se smanjila prema uporednom razdoblju god. 1961. za 1,4%.

U II kvartalu u okviru programa subvencioniranih cijena povećan je nakup mlječnih proizvoda, osobito sira i posnog mlječnog praška na 66 milijuna Lb i 455 milijuna Lb prema 20 milijuna Lb odnosno 182 milijuna Lb u god. 1961. Kupnja maslaca je premašena za 144 milijuna Lb prema 123 milijuna Lb u god. 1961. CCC (Commodity Credit Corporation) kupio je u maju uz subvencionirane cijene maslaca za 55,4 milijuna Lb (41,4 mil.), 32,8 mil. Lb sira (7. mil) i 214,3 mil. Lb posnog mlječnog praška (74,2 mil) (u zaporkama su uporedni brojevi za prošlu godinu). CCC je išao za tim da smanji porast zalihe mlječnih proizvoda. Među ostalim s Izraelom je sklopljen ugovor za dobavu posnog mlječnog praška u vrijednosti od 600.000 \$. Znatna količina maslaca je u zemlji besplatno raspacana, a 715.000 funti izvezlo se u Porto Rico. Radi smanjenja subvencioniranih cijena za mlijeko za preradu snizio se indeks cijene mlijeku u junu na stanje od god. 1958. U poredbi s god. 1961. smanjio se indeks cijene mlijeku za 4%. Naprotiv indeks cijene za poljoprivredne potrošne artikle povećao se za 2%.

(Ured za cijene Švicarskog seljačkog saveza)

SEPARATOR ZA MLIJEKO

kapaciteta 440 l/sat,
predratni, »ŠKODA«, još neupotrebljen

PRODAJE

K E R Ž E — LJUBLJANA

VODOVODNA 36